

Sketch 6: Oolden van daegen mit een protte vri'je tied

1665-1672

De Amsterdamse bestuurders willen Pieter tot zondebok maeken veur et verlies van Ni'j Nederland. Pieter kan echter overtugend antonen dat die bestuurders jaorenlaang naolaoten hebben de kelenie in staot van verdediging te brengen.

Pieter wodt vri'jspreuken.

Nao et gedonder in Nederland en de vri'jspraak van Pieter, keert hi'j weeromme naor zien geliefde New York.

Dat is now wel in bezit van de Engelsen, mar Pieter kan d'r ongestoord zien laeste daegen slieten op zien 'bouweri'j'. Die was legen tussen de hudige 5th en 17th street, van East River tot 4th Avenue. Verscheidene arbeiders en een veertigtal slaven waarkten daor veur Pieter.

En wat dot een gepensioneerde, ienbienige directeur-generaal zoal in de winter van zien leven?

Hoe verdriest hi'j zien tied? Daorvan is niks bekend, mar we kun d'r vanzels al naor raoden.

In 1672 raekt Pieter uut de tied. Een markaante Stellingwarver overlidert veer van zien moederlaand, mar krek op et plak waor hi'j wezen wil.

Speulers:

Douwe Dekzwabber (D) – **matroos**

Sietse Scheurboek (S) – **koksmaat**

Pier Pennelikker (P) – **boekhouder (hoolt et scheepsjournaal bi'j)**

Figuranten:

Pieter Poot – **in een luie stoel, piepe an, hoolten poot op een krukkiën**

Slaven (et koor) – **an et waark**

Pier zit te lezen.

Douwe en Sietse kaortspeulen

D: Die Pieter. Die hadde zich reer in de kaart kieken laoten.

S: Ja, Douwe. Die hadde niet meer alle troeven in hanen.

D: Jow ok niet (*smiet een kaorte op et dek*). Ik winne!

S: Harrebakkes. Now, fielseteerd heur.

Staot d'r nog wat spannends in, Pier?

P: Och, die aarme Pieter.

S: Wat is d'r mit Pieter? In et kesjot smeten?

P: Nee, al hadden die Amsterdamse bestuurders dat wel graeg wild.

D: Mar wat kon oonze Pieter...OONZE PIETER!... d'r now an doen, dat die nuvere Engelsman zo graoperig was?

S: Wodde dat weer staampvoeten en tieren en angaon?

P: Reken mar. Pieter zol Pieter niet wezen as ie zich d'r zomar bi'j daeleleggen zol.

D: Hoe gong dat in zien waark dan?

P: Pieter was een rouwdouwer, mar hadde ze wel op een ri'jgjen.

In de jaoren in Ni'j Nederland hadde hi'j goed bi'jhullen laoten wat d'r allemaole speulde.

S: Hoe hadde hi'j dat daon dan?

- P: Daor hadde hi'j vanzels een waarknemer veur die in hoog aanzien ston, zéér bekwaom was... ùterst betrouwber... een vakman....
- S: Oh?
- D: Wat veur waarknemer was dat?
- P: Een boekhoolder vanzels! Die zien logboeken en korrespondeensie bi'jhul. En wel de beste die indertied beschikber was!
- S: Oh ja? Weten jow dat?
- P: Wis en zeker, mannen. De beste die d'r was..... Paulus Pennelikker...
- D: Oe heden, toch niet hiel toevallig familie van.....
- P: Zeker wel....mien bet-bet-bet-over-overgrootvader. Et zit in de genen, daenk'.
- S: Et is geweldig, Pier. Mar hoe leup et of?
- P: Pieter kon antonen, dat de Amsterdamse bestuurders jaorenlaank naolaoten hadden Ni'j Nederlaand in goeie staot van verdediging te brengen. Ondaanks herhaodelike anvroegen van Pieter. Hi'j wodde vri'jspreuken.
- D: Zo, die kunnen ze in de buse stikken, die Hollaanders!
- S: Juust. Een Stellingwarver laot niet zomar over zich henne lopen.
- D: Of zich bi'j de poot nemen. Hoolten of niet!
- S: Zo is et, Douwe. Hi'j hadde die stad ok hielemaole niet Ni'j Amsterdam numen moeten. Ni'j Wolvege, dàt was mooi west!
- D: Ni'j Peperge!
- P: De mannen draeven wat deur, he'k in de gaten. Wollen jim nog weten hoe et ofloopt?
- D+S: Graeg!
- P: Pieter is vanzels zwaor beledigd. Hi'j pakt de eerste de beste boot en gaot weeromme naor et plak waor as hi'j zich now et meest thuus vuult: New York.
- S: Mar daor zitten dan toch de Engelsen?
- P: Da's waor. Mar Pieter het d'r zien 'bouweri'je' holen kund. Daor gaot ie naor weeromme.
- D: Bouweri'je zeggen jow?
- P: Ja, da's een eer woord veur boerkeri'je.
- D: Oh, krek.
- S: Hi'j wodt boer? Da's al een betien een anti-climax heur.
- P: Haha, nee... boer niet echt. Hi'j is meer een laandheer, die ere meensken veur 'm laot waarken. Arbeiders en slaven. Kiek mar om jim henne.
- D: Oh, een hereboer of zoks zowat.
- S: In een stad as New York?
- P: Oh, mar dat was doedestieds vanzels nog lange niet zoe'n stad as now. Pieter hadde zien bouweri'je tussen wat now 5th en 17th Street bin. Van East River tot 4th Avenue.
- S: En wat deed Pieter dan, wiels eren et waark veur 'm deden op et laand?
- P: Tja, daor weten we eins niks van. Hi'j sleet 'r zien oolde dag tot et mement dat hi'j uut de tied raekte in 1672.
Hi'j wodde begreven in een kapel bi'j zien huus. In de achttiende ieuw braande disse of. D'r wodde in 1799 een ni'je kaarke bouwd. Daor ligt Pieter Poot nog altied begreven.
- D: Oh, mar dàt kan ik jim dan wel weer vertellen?
- S: Wat kun jow oons vertellen?
- D: Now, hoe Pieter zie leste daegen sleet op zien bouweri'je.
- P: Gelove d'r niks van, mar vertel op.

- S: Zal wel weer wat wezen.
- D: Now, luuster dan. Een diel van de dag luierde hi'j vanzels mar wat omme. Dat was wiels zien arbeiders en slaven an et waark weren.
- S: Luierde wat omme. Ok niet echt spectaculair wel?
- D: Laot mi'j now even uutpraoten.
- P: De hiele dag wat ommehangen? Dat kan ik me niet veurstellen.
- D: Nee, niet de hiele dag. Morgens sleup hi'j even uut. Dan kontreleerde hi'j of elkenien wel goed an et waark was. Dan keek ie of zien baankrekening veerder spekt was. En dan was et tied om te eten.
- S: Slaopverwekkend, Douwe.
- D: Ja, dat vun Pieter ok, dus dan deed ie nao et eten even een duttien. Mar dan gong ie an de slag.
- P: Waormit
- D: Mit et schrieven van vassies.
- S: Oh, weeromme naor de letterkunde. Hi'j schreef gedichies.
- D: Nee vassies.
- P: Vassies?
- D: Ja, vassies...lieties!
- S: Mit meziek bedoelen jow?
- D: Ja man! En aovens gong ie hielemaole los!
- P: Wat deed ie dan?
- D: Dan verzaemelde hi'j zien slaven en zongen ze tegere de vassies die hi'j schreven hadde! Onderwiels deden de slaven herstelwaark an heur kleren.
- S: Zal wel...
- D: Wis en waorchtig! Dat was een slavenkoor avant la lettre!
- S: Wiels die slaven heur kleren rippereerden? Die zaten te ni'jen?
- D: Precies zo is et, en niet aandere!
- P: Jaja, en wat veur lieties zongen ze dan neffens jow?
- D: Zeemanslieties over de tied dat Pieter op zee was.
- S: Man, man, stark verhael. Mar wel mooi bedocht: et slavenkoor van Pieter, dat zit te zingen wiels ze kleren ni'jen. Ze hadden d'r een naeme bi'j bedaenken moeten.
- D: Mar man! Dat hebben ze ok daon! De Stuyvesant Tailors!
- P: Stuyvesant Tailors!
- S: Mien god, wat een fantesie het dat mannegien!
- D: Ja echt, de Stuyvesant Tailors... zingen mit naald en draod... Jaoren laeter wodde dat vanzels verbasterd naor....
- S+P: Jaja, Douwe, dat kun we zels wel raoden!